

شرایط و ضوابط رشته های دومین جشنواره فرهنگی هنری معلمان هنرمند

وزارت آموزش و پرورش

معاونت پرورشی و فرهنگی

اداره کل فرهنگی هنری ، اردوها و فضاهای پرورشی

بهمکاری اداره کل آموزش و پرورش استان فارس

۱۴۰۱-۱۴۰۰

رشته نقد ادبی و هنری

نقد اثر خوانش و نگاه متفاوت به اثر است و لزوماً ارزیابی اثر نیست.

نگاه منتقدانه موجب پویایی و شکوفایی جامعه بشری و موتور محرک جوامع است و از آنجایی که انسان موجودی پرسش‌گر و اندیشه‌ورز است همین ویژگی موجب خلق شمار انبوهی آثار فکری و فرهنگی در طول تاریخ شده است. در ادبیات، نقدی مفید است و ارزش و اهمیت دارد که دور از شائبه اغراض شخصی باشد و قضاوت راستین و بینش و آگاهی مایه‌های اصلی آن را تشکیل دهد.

ضوابط اختصاصی و عمومی:

- مسابقه نقد ادبی و هنری، انفرادی است.
- برای شرکت در مسابقه نقد ادبی، تنها ارسال یک نسخه از نقد به صورت pdf , word کفایت می‌کند.
- نقدها مطابق با فرمت مشخص شده نقد (نمایه ساختاری نقد) نوشته شوند.

نکات فنی :

الف- نقد داستان

در فرایند نقد داستان به موارد زیر توجه کنید:

- ۱- پیشتر نقدهای موجود در مورد داستان را بخوانید؛ اما صرفاً برداشت و خوانش خود را داشته باشید.
- ۲- بارها و بارها متن را بخوانید و سعی کنید به لایه‌های زیرین متن نفوذ کرده تا خوانش و برداشت متفاوت از آن را ارائه دهید.
- ۳- در فرایند نقد به زندگینامه نویسنده، بیان خلاصه و پیام اخلاقی داستان پردازید. تمرکز شما روی نوشته و متن باشد.
- ۴- به عنوان شاهد مثال تکه‌هایی از متن را در نوشته‌تان عیناً نقل کنید و آن را ارجاع دهید.
- ۵- در نقد داستان به بیان عناصر داستان از قبیل زاویه دید، درون مایه، شخصیت پردازی، فضا سازی، طرح داستان، کشمکش‌ها و دیالوگ‌ها توجه داشته باشید. هرچند ممکن است شما در روش نقدتان نیازی به بررسی همه عناصر نداشته باشید.

۶-هدف از نقد داستان، فهرست نمودن عناصر یاد شده نیست، بلکه ارتباط آنها با یکدیگر و نیز رابطه آنها با کل اثر مد نظر می‌باشد.

ساختار نقد داستان:

عنوان	توضیحات	تعداد صفحات (حدودی)
مقدمه	معرفی روش نقد و عناصر داستانی به کار رفته در اثر	نیم تا یک صفحه
بدنه	الف-بحث و تحلیل داستان با استفاده از روش معرفی شده در مقدمه ب-مشخص کردن عناصر موثر در داستان و تعیین ارتباط عناصر با یکدیگر نیز ارتباط آنها با کل اثر ج-آوردن شاهد مثال‌هایی از متن داستان د-رعایت ارجاع درون متن بر اساس (نام خانوادگی نویسنده، سال نشر کتاب: شماره صفحه)	پنج تا پانزده صفحه
نتیجه گیری	بیان خلاصه و فشرده‌ای از مقدمه و بدنه اینکه آیا اثر داستانی با بهره‌گیری از عناصر درون متنی به انسجام رسیده است یا خیر.	نیم صفحه
ارائه پیشنهاد	ارائه پیشنهاد برای بهبود متن در چهارچوب تفکر انتقادی	اختیاری
منابع و مآخذ	ذکر منابع و مآخذی که در نوشتن نقد استفاده شده است به ترتیب حروف الفبا. مانند: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده، (سال نشر)، نام کتاب، محل نشر، نام انتشارات.	یک صفحه

ب-نقد شعر

در فرایند نقد شعر به موارد زیر توجه کنید:

۱-پیشتر نقدهای موجود در مورد شعر را بخوانید؛ اما صرفاً برداشت و خوانش خود را داشته باشید.

۲-بارها و بارها شعر را بخوانید و سعی کنید به لایه‌های زیرین آن نفوذ کرده تا بتوانید خوانش و برداشت متفاوت از آن را ارائه دهید.

۳- در فرایند نقد به زندگینامه شاعر، مکان زندگی شاعر، بیان اوضاع سیاسی و اجتماعی زمان شاعر، معنی کردن شعر (بازگردانی شعر به نثر روان) نپردازید. تمرکز شما فقط روی متن شعر باشد.

۵- در نقد شعر به بیان عناصر شعر از قبیل موسیقی، اندیشه، قالب، تخیل، ارتباط ابیات با یکدیگر، ارتباط واژگان با یکدیگر، زبان شعر، تکرار واژگان، نمادها، تصویر (ایماژ)، ابهام و... توجه داشته باشید. هرچند ممکن است شما در روش نقدتان نیازی به بررسی همه عناصر نداشته باشید و صرفاً به عناصر برجسته (نه همه عناصر) بپردازید.

۶- هدف از نقد شعر، فهرست نمودن عناصر یاد شده نیست، بلکه ارتباط آنها با یکدیگر و نیز رابطه آنها با کل اثر مد نظر می‌باشد.

ساختار نقد شعر:

عنوان	توضیحات	تعداد صفحات (حدودی)
مقدمه	معرفی روش نقد و عناصر ادبی به کار رفته در اثر	نیم تا یک صفحه
بدنه	الف- بحث و تحلیل شعر با استفاده از روش معرفی شده در مقدمه ب- مشخص کردن عناصر ادبی موثر در شعر و تعیین ارتباط عناصر ادبی برجسته با یکدیگر و نیز ارتباط آنها با کل اثر ج- آوردن شاهد مثال‌هایی از ابیات د- رعایت ارجاع درون متن بر اساس (نام خانوادگی نویسنده، سال نشر کتاب: شماره صفحه)	سه تا ده صفحه
نتیجه گیری	بیان خلاصه و فشرده‌ای از مقدمه و بدنه اینکه آیا اثر با بهره‌گیری از عناصر درون متنی به انسجام رسیده است یا خیر.	نیم صفحه
ارائه پیشنهاد	ارائه پیشنهاد برای بهبود متن در چهارچوب تفکر انتقادی	اختیاری
منابع و مأخذ	ذکر منابع و مأخذی که در نوشتن نقد استفاده شده است به ترتیب حروف الفبا. مانند: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده، (سال نشر)، نام کتاب، محل نشر، نام انتشارات.	یک صفحه

ج- نقد فیلم

اغلب مخاطبان یک اثر سینمایی، درباره خوبی یا بدی آن اظهار نظر می کنند و آن را بر اساس سلیقه خود ارزیابی می کنند. منتقد برای نقد فیلم معمولاً از معیارهای ویژه ای که قابلیت تعمیم داشته باشد استفاده می کند. نقد می تواند درک بهتر و دقیق تری از یک فیلم به مخاطب آن بدهد و هر خواننده ای بعد از خواندن آن نقد، اگر فیلم را ندیده، به دیدن آن راغب شود (یا برعکس) و اگر دیده، شناخت بهتری از آن پیدا می کند.

در فرایند نقد فیلم به موارد پیشنهادی زیر توجه کنید:

۱- احساسات شخصی خود را در تحلیل و بررسی فیلم دخالت ندهید، بلکه با اظهار نظر منتقدانه که با دانش، آگاهی و شناخت کافی از هنر سینما و اصول و مبانی آن همراه است به داوری در مورد یک فیلم پردازید.

۲- برای آشنایی بیشتر با چگونگی نقد، نقدهای موجود در مورد برخی فیلم ها را بخوانید.

۳- فیلم را بیشتر از یکبار ببینید. ابتدا سعی کنید از دیدن فیلم لذت ببرید، سپس با هدف نقد و بررسی فیلم را تماشا نمایید.

۳- در فرایند نقد به زندگینامه نویسنده فیلم، بیان خلاصه فیلم و پیام اخلاقی آن پردازید. تمرکز خود را فقط به آنچه می بینید معطوف دارید و هر گاه لازم شد به عنوان شاهد مثال به صحنه هایی از فیلم اشاره نمایید.

۴- به جزئیات فیلم توجه نمایید.

۵- برای انسجام بهتر، بدنه اصلی نقد را به دو قسمت اصلی بررسی و تحلیل محتوا و تحلیل ساختار اختصاص دهید.

۶- هدف از بررسی محتوا پرداختن به تم و موضوع اصلی فیلم و دریافت های شما از درونمایه فیلم است. توجه به این نکته که آثار ارزشمند هنری علاوه بر لایه ظاهری، دارای لایه های چند گانه هستند و منتقد می تواند به کشف و تفسیر دقیق مفاهیم استعاری و نمادین که معمولاً آشکار نیستند پردازد.

۷- منظور از بررسی ساختار بررسی عناصر تشکیل دهنده فرم فیلم است مانند: فیلمنامه، بازیگر، فیلمبرداری، نور، صدا، طراحی، کارگردانی و...